

Energibalanser

2000

EN0201

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Energi

A.2 Statistikområde

Energibalanser

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Beställare

Statens Energimyndighet
Avdelningen för analys
Box 310, 631 04 ESKILSTUNA
Kontaktperson: Becky Petsala
Telefon: 016-544 20 00
Telefax: 016-544 22 62
e-post: becky.petsala@stem.se

A.5 Producent

Statistiska centralbyrån
Programmet för energi
701 89 Örebro
Kontaktperson: Mats Rönnbacka
Telefon: 019-17 61 84
Telefax: 019-17 69 94
e-post: mats.ronnbacka@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Ej relevant

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204) och datalagen (1973:289) för behandling som påbörjats före personuppgiftslagens ikraftträdande. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (1995:606) och förordningen (1995:1060) om vissa personregister för officiell statistik.

A.8 Gallringsföreskrifter

Ej relevant

A.9 EU-reglering

Ej relevant

A.10 Syfte och historik

Energibalanserna avser att ge en översiktlig beskrivning av tillförsel, omvandling och slutlig användning av energi för uppföljning och analyser av landets energiförsörjning.

Före oljekrisen 1973 var energistatistiken främst inriktad på att redovisa tillförseln av enskilda energislag. I samband med oljekrisen ökade såväl behovet av att koppla ihop oljeproblemen med energifrågorna i stort som intresset för utförligare information om energianvändningen. Både nationellt och internationellt utvecklades därför energibalansmodeller som skulle beskriva hela energiflödet för olika energibärare från utvinning och import, via omvandling fram till export eller inhemskt utnyttjande.

Principer för redovisningen av svenska energibalanser utarbetades av Statistiska centralbyrån (SCB), i samarbete med dåvarande Statens energiverk (numera Statens energimyndighet) och det sedermera nedlagda Transportrådet. I den officiella statistiken har kvartalsvisa energibalanser med relativt summariska redovisningar av användningssidan (Energiförsörjningen) redovisats sedan 1975. Årliga energibalanser med en mer detaljerad och genomarbetad användningssida har sammanställts fr.o.m. år 1987 med tidsserier tillbaka till år 1983.

A.11 Statistikanvändning

Huvudanvändare: Statens energimyndighet, näringsdepartementet m.fl. myndigheter samt branschorganisationer som Svenska Petroleuminstitutet m.fl.

A.12 Uppläggning och genomförande

Energibalanserna är en vidarebearbetning av annan statistik inom SCB och grundas kvartalsvis i första hand på den kortperiodiska energistatistiken. De årliga balanserna grundas därutöver på bl.a. den årliga energistatistiken, den årliga industristatistiken samt energistatistik för lokaler och bostäder. Sammanställning av energibalanserna sker efter särskilda redovisningsprinciper varvid ingående data i huvudsak hämtas från nämnda statistikgrenar.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Ej relevant.

1.1.2 Variabler

Redovisningen omfattar dels energivarubalanser där olika slag av energibärare anges i på marknaden förekommande måttenheter - eller multiplar av dessa - t.ex. m³ för olja, ton för kol, kWh för el, dels energibalanser där kvantiteterna

anges i gemensamma energimått (1 000 TJ) efter det termiska energiinnehållet i energibärarna.

Tillförsel, omvandling och slutlig användning med indelning på grupper av energibärare.

Energiomvandlingen specificeras särskilt med indelning på typer av omvandlingsanläggningar. Den slutliga användningen fördelas i de kvartalsvisa balanserna grovt på tre sektorer: industri, samfärdsel och bostäder, service mm. För industrin särredovisas de mest energikrävande branscherna. De årliga balanserna innehåller en utförligare redovisning av den slutliga användningen.

1.1.3 Statistiska mått

Redovisning av totaler i naturliga måttenheter eller omräkning till gemensamt energimått.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Hela riket.

1.1.5 Referenstider

Kvartal och år.

1.2 Fullständighet

Energibalanserna följer internationella rekommendationer avseende fullständighet i energibalanser. De energibärare som mäts är dels de som omsätts på en marknad (kommersiella energibärare), dels de energibärare som inte omsätts på en marknad (icke kommersiella) men som är mätbara.

Energibärarens flöde från tillförsel till användning mäts i tre led. Ett fjärde mätled, som omfattar den nyttiggjorda energin, skulle göra balansen mer fullständig.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten påverkas av tillförlitligheten i den statistik som ligger till grund för energibalanserna.

2.2 Osäkerhetskällor

Ej relevant.

2.2.1 Urval

Ej relevant.

2.2.2 Ramtäckning

Ej relevant.

2.2.3 Mätning

Ej relevant.

2.2.4 Svartsbortfall

Ej relevant.

2.2.5 Bearbetning

Överföring och sammanställning av data från annan statistik sker maskinellt. Kvar finns dock vissa manuella rutiner.

2.2.6 Modellantaganden

För användningssidan i de årliga energibalanser finns modeller som bygger på framskrivning av tidigare undersökningar avseende bl.a. byggnadsindustrin och skogsnäringen.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Ej relevant.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Kvartal och år

3.2 Framställningstid

För den kvartalsvisa energibalansen, två veckor efter färdigställandet av den kvartalsvisa bränsleundersökningen.

För den årliga energibalansen ca ett år efter referenstidpunkten, framställningstiden är beroende av övrig årlig energistatistik.

3.3 Punktlighet

Såväl de kvartalsvisa som den årliga energibalanserna publicerades senare än plan på grund av förseningar i underlagsmaterialet.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Endast marginella skillnader i ingående undersökningar och metoder för hittills genomförda undersökningar. Som en följd av ett riksdagsbeslut (prop. 1996/97:84, En uthållig energiförsörjning) redovisas fr.o.m. första kvartalet 1997 den tillförda vattenkraften enligt internationell praxis, dvs. den producerade elenergin. Tidigare redovisades rörelseenergin i det fallande vattnet som tillförd vattenkraft, vilken beräknades med ett antagande om 85 % verkningsgrad.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Energibalanserna följer i det närmaste de rekommendationer som utarbetats av FN och som tillämpas såväl nationellt som internationellt (FN/ECE, OECD, Eurostat).

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Energibalanserna, kvartalsvisa och årliga, publiceras i Statistiska meddelanden (SM), serie EN20 "Energiförsörjningen". Pris 2000 för hela serien 331 kronor och för lösnummer 74 kronor (exkl. moms).

5.2 Presentation

Energiförsörjningen publiceras kvartalsvis i SM-serien. Tabeller med energivarubalanser och energibalanser redovisar för aktuellt kvartal respektive år och motsvarande kvartal/år föregående år. För det fjärde kvartalet publiceras även preliminära årsvisa tabeller med summeringar av de fyra kvartalen. SM-

publikationerna inleds med beskrivning av metod och principer för redovisning av energibalanserna.

5.3 Dokumentation

SCB-rapport, 1985-03-15, Hans Berglund, Energibalanser - Redovisningsprinciper

SCB, R&D report 1988:6, Urban Aspén, Hur mäta energianvändningen och dess utveckling - några alternativa beräkningar

SCB-PM, 1995 Oktober, G Bengtsson & M Schöllin, Energibalanser - Principer och metoder

5.4 Tillgång till primärmaterial

Ej relevant.

5.5 Upplýsningstjänster

Vid frågor om statistiken kontakta Mats Rönnbacka vid SCB, telefon: 019-17 61 84, telefax 019-17 69 94, e-post: mats.ronnbacka@scb.se eller Mikael Schöllin vid SCB, telefon: 019-17 68 99, telefax 019-17 69 94, e-post: mikael.schollin@scb.se